

Lausunto Satakunnan työllisyysalueen talousarviosta vuodelle 2027 sekä yhteistä toimielintä koskevan yhteistoimintasopimuksen päivittämisestä

Kh 21.9.2026 § 123
173/00.04.01/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja Syysmäki Johanna

Porin Kaupunki on pyytänyt sopimuskunnilta lausuntoa Satakunnan työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioesityksestä sekä yhteistä toimielintä koskevan yhteistoimintasopimuksen muutosehdotuksista.

Lausuntopyynnössä esitetään yhteistoimintasopimuksen päivittämistä siten, että työllisyysalue voisi nykyistä joustavammin toteuttaa myös kuntien yhteisesti hyväksymiä työllisyyttä, työvoiman kysyntää ja työnantajien rekrytointiedellytyksiä tukevia palveluja. Lisäksi sopimukseen esitetään kirjattavaksi mahdollisuus toteuttaa sellaisia työllisyyttä edistäviä palveluja ja tukimuotoja, joiden kustannukset katetaan kokonaisuudessaan ulkopuolisella rahoituksella tai valtionavustuksilla.

Työllisyysalueen vuoden 2027 talousarvioesityksen mukaan kuntien välistä kustannustenjakomallia ei muuteta. Maksuosuudet määräytyvät jatkossakin työvoiman määrän (47 %), laajan työttömyyden (47 %) ja vieraskielisen väestön määrän (6 %) perusteella. Nakkilan kunnan vuoden 2027 maksuosuudeksi on esitetty 436 396 euroa. Vuoden 2026 maksuosuus on 428 564 euroa, joten esityksen mukaan maksuosuus kasvaisi 7832 eurolla. Lisäksi yhteistoimintasopimukseen esitetään pysyvää tasauslaskutusmenettelyä, jossa talousarviovuoden aikana laskutettavat maksuosuudet tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä toteutuneiden tunnuslukujen perusteella.

Porin kaupunki pyytää sopimuskuntien lausuntoa 30.9.2026 mennessä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Ojakoski Markus

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että:

Nakkilan kunta pitää työllisyysalueen nykyistä kustannustenjakomallia lähtökohtaisesti perusteltuna. Malli perustuu työvoiman, laajan työttömyyden ja vieraskielisen väestön osuuksiin, ja samoja tekijöitä on käytetty myös työvoimapalveluiden rahoituksen kohdentamisessa kuntiin TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnille. Nakkilan kunta katsoo, että nykyisen mallin keskeinen vahvuus on sen ennakoitavuus. Kunnat voivat valmistella talousarvionsa tiedossa olevien maksuosuusperusteiden pohjalta. Nakkilan kunta ei hyväksy esitettyä vuosittaista tasauslaskutusmallia. Lausuntopyynnön mukaan talousarvion maksuosuudet laskettaisiin aiempien vuosien keskimääraisten tunnuslukujen perusteella, mutta tilinpäätöksen

yhteydessä maksuosuudet päivitettäisiin tuoreempiin lukuihin ja kuntien välinen kustannustenjakso tasattaisiin jälkikäteen. Nakkilan kunta korostaa, että vastuukuntamallissa vastuukunnalle kuuluu myös vastuu toiminnan taloudellisesta ohjauksesta ja talousarvion toteutumisen seurannasta. Mikäli tasauslaskutus johtaa siihen, että talousarvion ylityksiä tai muita kustannusmuutoksia siirretään jälkikäteen jäsenkuntien maksettavaksi, muuttuu kuntien taloudellinen riski olennaisesti nykyisestä. Tätä muutosta ei tule toteuttaa ilman kaikkien jäsenkuntien hyväksyntää.

Nakkilan kunta pitää tärkeänä, että työllisyysalueen toimintaa arvioidaan jatkossa entistä enemmän palveluiden vaikuttavuuden näkökulmasta. Talousarviossa merkittävä osa resursseista kohdistuu henkilöstöön, palveluostoihin, koulutuksiin, valmennuksiin ja erilaisiin tukimuotoihin. Kuntien näkökulmasta olennaista on saada nykyistä tarkempaa tietoa siitä, millaisia työllistymis-, kouluttautumis- ja työmarkkinavaikutuksia eri palveluilla saavutetaan sekä miten ne vaikuttavat kuntien maksuosuusvastuisiin pitkällä aikavälillä. Nakkilan kunta pitää perusteltuna myös resurssien jatkuvaa arviointia palvelujen vaikuttavuuden perusteella. Mikäli yrityspalveluihin kohdennetut resurssit osoittautuvat palvelutarpeeseen nähden ylimitoitetuiksi, tulee arvioida mahdollisuuksia kohdentaa voimavaroja uudelleen sellaisiin toimintoihin, joilla voidaan tehokkaammin vaikuttaa kuntien kustannusvastuun kannalta merkittävimpiin asiakasryhmiin, esimerkiksi pitkäaikaistyöttömiin.

Nakkilan kunnan näkökulmasta erityisen tärkeää on pitkäaikaistyöttömien sekä yleistuen 50 prosentin maksuosuuden piirissä olevien asiakkaiden palvelut. Nämä asiakasryhmät muodostavat merkittävimmän kustannuserän kunnalle. Nakkilan kunnan seurannan mukaan elokuun 2026 lopussa näihin ryhmiin kuului yhteensä 157 henkilöä eli noin kaksi kolmasosaa kunnan maksuosuuden piirissä olevista asiakkaista. Vaikka yleinen työllisyystilanne paranisi, vaikutukset näkyvät tässä asiakasryhmässä tyypillisesti hitaasti, minkä vuoksi kohdennetut palvelut sekä työkyvyn arviointiin ja kuntoutumisen edistämiseen liittyvät toimenpiteet ovat erityisen tärkeitä koko työllisyysalueella. Nakkilan kunta pitää erittäin tärkeänä, että työllisyysalueen henkilöstösuunnitelmaan sisältyvän työkykykoordinaattorin työpanos kohdistetaan aidosti koko työllisyysalueelle. Käytännön kokemusten perusteella työkykykoordinaattorin toiminnan avulla on löydetty ratkaisuja henkilöille, joiden työ- ja toimintakyvyn arviointi on johtanut esimerkiksi eläke- tai sairauspäivärahasoikeuksien käynnistymiseen. Tällaisilla toimenpiteillä voidaan samanaikaisesti parantaa asiakkaiden palvelua ja vähentää kuntien maksuosuusvastuuta. Nakkilan kunta pitää perusteltuna, että mahdollisia lisäresursseja kohdennetaan ensisijaisesti työkykykoordinaattoritoiminnan vahvistamiseen. Nakkilan kunta pitää positiivisena sitä, että työkykykoordinaattoritoiminnan edellyttämä yhteistyö Satakunnan hyvinvointialueen kanssa on saatu toimimaan hyvin. Pitkäaikaistyöttömien asiakkaiden palveluissa sosiaali- ja terveystieteiden mukanaolo on välttämätöntä. Lisäksi Nakkilan kunta pitää tärkeänä, että työllisyysalueella kehitetään aktiivisesti

uusia toimintamalleja ja innovatiivisia ratkaisuja työnhakijoiden työ- ja toimintakyvyn arviointiin sekä työllistymisen esteiden tunnistamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen päivittämisen osalta Nakkilan kunta katsoo, että tässä vaiheessa ei ole tarvetta avata yhteistoimintasopimusta laajemmin. Sopimuksen tulee säilyä kuntien näkökulmasta mahdollisimman selkeänä, vakaana ja ennakoitavana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

kirjaamo@pori.fi 30.9.2026 mennessä asianumeroilla PRIDno-2026-4376 ja PRIDno-2026-4716.